

Kontaktperson trafikkontoret
Ewa Lönnkvist
Tillstånd
Telefon: 08-508 265 56
ewa.lonnkvist@tk.stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2010-02-08
Fastighetsnämnden
2010-02-09

Kontaktperson fastighetskontoret
Mikael Forkner
Fastighetsavdelningen
Telefon: 08-508 270 05
mikael.forkner@fsk.stockholm.se

Ändring av lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Stockholms kommun

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden och fastighetsnämnden tillstyrker föreslagen ändring av lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Stockholms kommun
2. Trafik- och renhållningsnämnden och fastighetsnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige att revidera lokala ordningsföreskrifterna för torghandel i Stockholms kommun.
3. Fastighetsnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige att revidera nämndens reglemente med anledning av att de tillfälliga torgplatserna upphör.

Magdalena Bosson
Förvaltningschef, trafikkontoret

Torbjörn Johansson
Förvaltningschef, fastighetskontoret

Sammanfattning

Trafik- och renhållningsnämnden fick i budget för 2009 i uppdrag från kommunfullmäktige att omvandla all tillfällig torghandel till upplåtelse enligt ordningslagen (1993:1617), att se över och upprätta nya ritningsbilagor över salutorgen samt att revidera lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Stockholms kommun. Trafikkontoret har i samråd med fastighetskontoret arbetat enligt uppdragen och föreslår nu gemensamt ändring av lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Stockholms kommun.

Bakgrund

Ansvar för såväl tillfälliga som fasta torghandelsupplåtelser på salutorgen överfördes från trafikkontoret till fastighetskontoret den 1 maj 2008. Avsikten vid överförandet var att kontoren under året skulle fortsätta samråda kring gränssnittet mellan upplåtelse med polistillstånd med stöd av ordningslagen respektive salutorgsupplåtelse med stöd av torghandelsföreskrifterna. Detta för att skapa en tydligare avgränsning mellan kontorens ansvarsområden samt att effektivisera respektive verksamheter och öka servicen till medborgare och företag. Kontoren skulle återkomma med en redovisning och eventuella förslag till förändringar under året.

I stadens budget för 2009 gav kommunfullmäktige trafik- och renhållningsnämnden i uppdrag att dels se över och upprätta nya ritningsbilagor över salutorgen, dels omvandla all tillfällig torghandel till upplåtelse enligt ordningslagen. Nämnden skulle även revidera lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Stockholms kommun, så att dessa överensstämmer med åtgärdsföreskriften.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av trafikkontorets upplåtelseenhet med hjälp av två landskapsarkitektpraktikanter. Interna samrådsmöten har genomförts med kontorets övriga avdelningar. Samråd har även skett med exploateringskontorets landskapsarkitekter, stadsdelsförvaltningarna och med fastighetskontoret.

Förslag till ändring av lokala ordningsföreskrifterna har lämnats på remiss till Juridiska avdelningen på Stadsledningskontoret. Ordningsföreskrifterna har justerats enligt juridiska avdelningens synpunkter.

Trafikkontorets och Fastighetskontorets synpunkter

Uppdrag: All upplåtelse för tillfällig torghandel har omvandlats till upplåtelse enligt ordningslagen

För att renodla ansvar och gränssnittet mellan kontoren har upplåtelse för *tillfälliga försäljningsplatser på salutorg* upphört den 31 augusti 2009. I stället

upplåts motsvarande ytor för försäljning med polistillstånd genom trafik- och renhållningsnämnden. För att förenkla hanteringen har trafikkontoret sökt ett generellt tillstånd hos polisen för tillfällig försäljning på dessa platser. Det underlättar även för barn- och ungdomsverksamheter som i enlighet med kommunfullmäktige beslutad avgift har nolltaxa, vilket innebär att de inte behöver betala polisens avgift för tillstånd.

Under sista kvartalet 2009 har serviceförvaltningen genom Kontaktcenter (KC) på uppdrag av trafikkontoret inrättat en bokningstjänst, dit man vänder sig för att boka försäljningsplatserna. Verksamheten har utvärderats och anses fungera tillfredställande. Nuvarande IT-system kommer att vidareutvecklas och KC kommer att fortsätta med bokningen under år 2010.

Uppdrag: Ritningsbilagorna över salutorgen har setts över. Nya ritningsbilagor har upprättats

Förhållandet mellan salutorgsupplåtelse respektive upplåtelse med polistillstånd har förtydligats genom att *salutorgsytan begränsats till fasta torghandelsplatser* och inte, som på tidigare ritningar, omfattat en betydande del av hela torgen.

Trafikkontoret har under året genomfört en inventering av samtliga nu gällande salutorg och även ett antal nya torg. Inventeringen har visat vilka ytor som idag används av fasta torghandlare och vilka ytor som upplåts för evenemang, försäljning, uteserveringar mm. Trafikkontoret har även studerat och dokumenterat befintlig möblering på torgen. Inventeringen har senare även kompletterats med lämpliga leverans- och transportytor samt övriga så kallade friytor. Utifrån inventeringen har nya förslag till salutorgsområden upprättats i samråd mellan kontoren.

Några av torgen är under byggnation och ytterligare några kommer inom en snar framtid att rustas upp och ses över i olika gestaltungsprogram. Det är viktigt att poängtera att ansvaret för gestaltning och upprustning av torg i sin helhet ligger inom trafik- och renhållningsnämndens, och därmed trafikkontorets ansvarsområde. Flera salutorg har behov av en översyn och kan komma att förändras framöver även vad gäller gestaltningen. Fastighetskontoret ska vara samrådspart i frågan då verksamhet på salutorg berörs.

Befintliga ritningar över salutorgen har nu aktualiserats med hänsyn till dagens verklighet och har därefter reviderats. Dessa biläggs tjänsteutlåtandet, inom *bilaga 1*.

Uppdrag: Revidera de lokala föreskrifterna för torghandel i Stockholms kommun

Kontoren har i nära samråd kommit fram till föreslagna justeringar i torghandelsföreskrifterna, se textförändringar redovisade i *bilaga 1*. Nedan redovisas förklaringar till textförändringar.

Fler och färre salutorg

Vid genomlysning av salutorgen har framkommit att flera torg inte har haft någon rimlig marknad för försäljning och inte heller på åtskilliga år har nyttjats som salutorg. Dessa torg tas nu bort från föreskrifterna.

Odenplan tas tillfälligt bort på grund av att torget långt fram i tiden är byggarbetsplats för bland annat Citybanan. Då en ny gestaltning av Odenplan blir aktuell kan ett salutorg också planeras in där. Tillsvidare ersätter Spelbomskans torg Odenplans torghandelsverksamhet.

Några nya torg har tillkommit, såsom Telefonplan och det nyanlagda Sjövikstorget i Liljeholmen. Flera platser har döpts om till mer passande adresser. Brommaplan är ett exempel på salutorg som trafikkontoret snarast möjligt önskar se över i ett gestaltningsprogram. Torget domineras idag av torghandlare och andra försäljare till nackdel för konstverk, träd och annan arkitektur. Gestaltning av torg är en ständigt pågående fråga i samband med exploateringar.

Fastighetskontoret har i en särskild överenskommelse ett betydligt större ansvar för Östermalmstorg och viss mån Hötorget än vad den generella ansvarsfördelningen mellan kontoren anger. Frågan om den specialöverenskommelsen kräver ytterligare utredning och behandlas därför inte i detta tjänsteutlåtande.

Justeringar till fast torghandel

Då endast fasta och långvariga platser för torghandel ska upplåtas inom salutorg har justeringar gjorts i de paragrafer där både tillfällig och fast torghandel nämns.

Nya avtalstider och plats per kalenderår

Fastighetskontoret har önskemål om att avtalstider ska följa stadens bokslutsår 1/1 – 31/12. Då det numera finns planer på att investera i nya torgplatismöbler, elanslutningar m.m. på salutorgen önskar även fastighetskontoret en längre avtalstid, dvs. mellan ett till tre år, för att kunna lägga upp lämpliga avskrivningstider för investeringen.

Försäljningstider utökas

Föreskrifterna om tider för försäljning bör anpassas någorlunda efter dagens affärstider och därför föreslår kontoren nu en utökning av öppettiderna med en timme på vardagkvällar, fram till kl.19:00 och på såväl lördag som söndag/helgdag öppettider mellan kl.07:30 och kl.17:00.

Transporter

För att tydliggöra vad som gäller avseende transporter in och ut på torgen så önskar fastighetskontoret få en generell dispens för torghandlarna inskriven i ordningsföreskrifterna. Stadsledningskontorets juridiska avdelning avråder emellertid från ett sådant förfaringssätt, varför trafikkontoret i stället kommer att utfärda dispenser, alternativt nya lokala trafikföreskrifter för transporter på de salutorg där det behövs. Tiderna kan dock variera mellan torgen, eftersom en avvägning med hänsyn till bland annat trafiksäkerhet alltid görs vid utfärdande av dispens.

Gatukök är inte torghandel

Salutorgen ska upplåtas till så kallad detaljhandel och kontoren anser inte att tillagning av mat hör dit. I föreskrifterna informeras nu om att mat tillagad på plats inte är detaljhandel, utan att dessa ärenden istället hanteras med polistillstånd enligt ordningslagen. Kontoren är överens om att ett tydligt gränssnitt ska införas generellt på alla salutorg. Befintliga matvagnsupplåtelser på salutorg omvandlas till upplåtelse med polistillstånd och hanteras istället av trafikkontoret på ytor utanför salutorg. Ny information om ansvariga myndigheter för dispensgivning och sophantering nämns.

Uppdaterade hänvisningar

Hänvisningar till gällande lagar (och regler) är generellt uppdaterade och ny information avseende gasolhantering finns med.

Analys och konsekvenser

Måluppfyllelse

Ett av stadens mål är att effektivisera sina verksamheter och öka servicen till medborgare och företag. De föreslagna förändringarna i de lokala ordningsföreskrifterna för torghandeln i Stockholms kommun stödjer detta mål.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget att omvandla tillfälliga försäljningsplatser på salutorg till upplåtelse enligt ordningslagen innebär ekonomiska konsekvenser för båda förvaltningarna i form av budgetjusteringar. Fastighetskontoret har under år 2009 erhållit ca 350 000 kr i intäkter för tillfälliga försäljningsplatser på salutorg. Kostnaden för verksamheten uppgår för fastighetskontoret till ca 300 000 kr, motsvarande en halvtidstjänst. Justeringar av nämndernas budget föreslås ske med motsvarande belopp i kommande tertialrapporter.

Följkonsekvenser

Justeringar måste göras i fastighetsnämndens reglemente med anledning av att fastighetskontoret inte längre hanterat tillfälliga torgplatser

Påverkan på barn

I uppdraget att omvandla all tillfällig försäljning till upplåtelse enligt ordningslagen har ett mål varit att underlätta för barn- och ungdomsverksamheter att utan avgift kunna få använda allmän plats till olika mindre evenemang. Detta uppfylls i och med att trafikkontoret söker ett generellt polistillstånd för bokningsbara platser på framför allt torgytor.

Gestaltning och framkomlighet

I uppdraget ingick att vid inventeringen bedöma lämpligheten av olika uppställningar och möblemang på torgen samt även att titta på framkomligheten för trafikanter.

Man kan konstatera att de fasta torghandelsplatserna på torgen är av mycket varierande karaktär och inte sällan täckta av presenningar i olika färger och kvalitet. Trafikkontoret önskar att fastighetskontoret tar ett helhetsgrepp på torghandelsplatsernas möblemang och att kontoren i samråd diskuterar fram olika lösningar för olika torg, beroende på torgets övriga gestaltning.

Trafikkontoret anser inte att det är tillfredställande att torghandelsplatser stänger av och blockerar siktlinjer på torgen. Kontoren är överens om att framkomlighet och gestaltning måste förbättras och ses över. Det pågår för närvarande ett gestaltungsprojekt hos fastighetskontoret där en konsult tittar på olika möbleringsförslag för utrustning åt torghandlarverksamheten. Framkomliga gångstråk och friytor är nu även redovisade på de nya ritningarna över salutorgen. Kontoren förutsätter att båda upplåtelse typerna, d v s upplåtelse med polistillstånd enligt ordningslagen respektive upplåtelse enligt torghandelsföreskrifterna, kontrolleras regelbundet med hänsyn till god framkomlighet för trafikanter.

Evenemangsuppdraget

Staden ska enligt Vision 2030 bli och vara evenemangsvänligt. I samband med denna genomlysning av salutorgen har ytor för mindre evenemangsplatser möjliggjorts på torgen.

Tidplan

Överföring av ansvaret för samt bokning av de tillfälliga försäljningsplatserna på salutorgen genomfördes 2009-09-01 i form av en försöksverksamhet på Kontaktcenter (KC) hos serviceförvaltningen. Polistillstånd finns numera för de platser som bokas. Verksamheten ska fortsätta och vidareutvecklas under år 2010.

Ändring av de lokala ordningsföreskrifterna för torghandeln i Stockholms kommun bör genomföras senast 2010-05-01. De nu gällande kontrakten för fasta torghandelsplatser upphör 2010-04-30.

Trafikkontorets och fastighetskontorets förslag

Kontoren föreslår nämnderna att tillstyrka ändring av lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Stockholm kommun i enlighet med tjänsteutlåtandet och att vidare föreslå kommunfullmäktige att revidera föreskrifterna att börja gälla senast 2010-05-01.

Med anledning av att fastighetskontoret inte längre hanterar tillfälliga torgplatser föreslås att kommunfullmäktige ändrar fastighetsnämndens reglemente i denna del.

Slut